

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 28. julija 1926.

Št. 30.

Potrpi, čakaj, upaj!

Če se godi človeku slabo, če je imel nesrečo, bolezen ali druge nepravilne, se kaj radi vsiljujejo prijatelji in znamci ter tolažijo nesrečneža. Potrpi in ne obupaj! Vse bo boljše, samo strpežljivo čakaj! Človek, ki je obnemogel in brez moči, se hvaležno oprime vsake opore in vsake dobre besede.

Kar velja za posameznika, pa bi ne smelo veljati za cel narod. Narod vsebuje toliko članov različne kakovosti, različne moči, različnega značaja, da je nemogoče z istimi besedami tolažiti celo človeško družbo. Kar prija enemu, ni drugemu prav in ako se ne ubere srednja pot, ki je za enega in drugega sprejemljiva, se lahko zgodi, da se zberejo ljudje iste naziranja in nastane stranka. Vsi narodi, veliki in majhni so se na ta način razdelili in povsod je dala temu deljenju povod nestrpljivost enega mišljenja napram drugemu. Strankarstvo ima svoje dobre in slabe strani, za nas koroške Slovence pa bi bilo poguba. Peščica naših ljudi bi se v medsebojnem boju hitro izčrpala in sosedne nemške stranke bi imele lahko delo, pograbititi razkosane ude.

Nevarna je vzporednost, katera nemška stranka nam Slovincem stoji bliže in katera je nam bolj naklonjena, ker se po tem vidiku človek lahko individualno (po svojem) odloči za to in ono stranko. Za nas obstoji samo slovenska stranka, ki združuje zavedne ude iste plemena brez ozira na drugo notranje prepričanje. Kot slovenska stranka uživamo pravico narodne manjšine in to pravo, ki edino nam omogočuje samostojen nastop, nam mora biti, kar se tiče skupnosti, svetejša kot vsa druga naziranja. Naša pot mora iti po zarisani črti brez ozira na sodobne, mogoče sorodne nemške stranke. Nikdo se naj ne hvali, da napravi ta in oni več uslug slovenski samostojnosti, ne duhovnik in ne lajk. Tu je treba one

ponižnosti, ki ne sili za priznanjem in v ospredje, ampak v delu za slovensko stvar si naj išče vsak svoj delež.

Nedvomno vpliva prepotenca (nadmoč) slovenskega duhovniškega izobrazništva na značaj slovenskega življa na Koroškem. Nedvomljivo je torej tudi, da hoče biti njihov vpliv vodilen in merodajen, proti čemur ni nobenega pomisleka in nobenega upora. V interesu slovenstva pa, ki je naš enotni in skupni cilj in ki nas loči od nemških strank, se morajo upoštevati vse novotarije s katerekoli strani, ki bi prišle vsled spremenjenega položaja za nas Slovence v poštev, ker bi ozkosrčnost in enostranost slabile naš položaj.

V zadnjih letih se je pokazalo, da so napredovale baš one stranke, ki so znale s pomočjo svoje trdne organizacije iztirjati s pestjo svoje zahteve. Kakšne, je za nas brezpomembno. Preko prepovedi, preko krvi je stopala njihova stranka in se ni plašila, ker je nihče ni učil potrpljenja, čakanja in upanja. V svojo pest in voljo do življenja je upala in posvetne oblasti, katerim se moramo na tem svetu pokoravati, so se morale pod silnim pritiskom udati.

Mi koroški Slovenci smo v lepih čednostih ubogljivosti, ponižnosti in potrpežljivosti tako daleč pred nemškimi sorojaki, da bi javno naglašanje Nemci smatrali za naš umik, za udajanje v usodno na smrt obstojenih. Naše pravice se teptajo, ker ne znamo nastopiti, kakor se spodobi človeku, ki si je svest svoje moči do življenja. Nauk o ponižnosti se na našem narodu maščuje, ker nima enakega krščanskega sosedu in to dejstvo bi se moralo upoštevati. Po kolenih hodi naš narod in si ne upa glasno zahtevati svojih najenostavnejših pravic, na cesti se že odkrije, kadar gre naš človek v nemško pisarno, na cesti že šteje denar, ki ga nese v davkarijo. Ali je takemu narodu še treba v političnem listu naglašati, da naj bo ponižen

in skromen? Ali naj čakamo iz pritučene potrpežljivosti, da nam bodo nasprotniki delili dobrote? Na nas je ležeče. Usoda narodov se odločuje na tem svetu.

Ne škodovalo bi našim ljudem, da pokažejo s svojimi delavajenimi pestmi enkrat tam, kjer je potreba. Tako daleč smo sedaj, da smo prenasršeni praznih obljub, od katerih ne moremo živeti. Čim prej in čim hujše bo zahteval naš mož svojo pravico, tem prej se bo nas upoštevalo in tem bližje bomo našim pravicam.

Mi rabimo v svoji obrambi ljudi, ki so odločni in hitre krvi, ki izkoristijo vsako priliko, naj si bo pri volitvah ali pri družabnih prireditvah. Nikakor ne smemo več čakati, da si poiščejo in zgrabijo naši nasprotniki v naših krajih najboljše mesta, in ako še kje preostane prostora, da ga zasede Slovenec. Duh v republiki je drugačen kot v stari monarhiji in bolj kot nekdanj odločuje odločnost.

Ako se veselimo našega edinstva v stranki, si ne smemo zavezati naših oči in moramo odprto pogledati v tabor onih Slovencev nemčurjev, ki bi morali biti v naši sredi. Sklenjene imamo naše zveste pristaše, to pa še ni končni cilj in namen našega delovanja. Hiteti moramo naprej in razdreti grozno statistiko sedajnega časa, ki našteje vsakih deset let 5 do 10% manj Slovencev. Mogoče bi spraševanje lastne vesti privedlo marsikatero pregreho na dan, ki je odbila naše ljudi in te sodbe se ne sme bati noben pravičen človek, kateremu leži slovenstvo Koroške še kaj na srcu.

Skozi vojaško v državno službo.

Ko smo imeli še redne vojake, smo se veselili fantov, ki so prihajali drugo leto domu z belimi rokavicami in portepéjem. Kdor je bil priden in primerno nadarjen, se je v enem letu

bila hrastova in zapah je bil močan. Ni preostajalo drugega kakor poiskati primerne orožja, ki bi odprlo duri.

V kotu so našli železen drog in z njegovo pomočjo so razbili ključavnico in dvignili duri iz tečajev.

Vrata so padla s silnim ropotom na hodnik, vitez Ivan z mečem v roki je udrl s svojimi srpemljevalci proti prostoru, kjer je bil njihov gospod. A prišli so prepozno; grof celjski, zadnji iz svojega rodu, je bil medtem že umorjen.

Divje je zaklel vitez Ivan, a uvidel, da ne more nič več upravit. Podal se je v mesto v tabor, kjer je bila zbrana križarska vojska.

Pohod te vojske v Turčijo je bil vsled umora celjskega grofa prekinjen. Križarji so zapustili Belgrad in šli skozi Ogrsko nazaj v domovino. Ogrji so jim bili vedno za petami, jih napadali in morili.

Vitez Ivan Reberčan je imel svoj oddelek Slovencev. Prišel je neki večer v samotno vas blizu mesta Osijek.

Cel dan so jih nadlegovali ogrski vojaki, večkrat je prišlo do spopadov, na obeh straneh so bili mrtveci.

Ivan Reberčan je pri tem smrtno ranil poveljnika odrskega krdela.

Utaborili so se v neki bajti, kjer se je točilo tudi vino. V sobi so bili cigani, ki so udarjali na svoja godala.

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Zadnji vitez Reberčan.

Zgodovinska povest.

(Nadaljevanje.)

Kralj Ladislav je šel s celjskim grofom v mesto in se nastanil v gradu. Poveljnik v Belgradu je bil tedaj Laslo, Hunjadijev najstarejši sin in Ulrikov najstrašnejši sovražnik, ki je hrepenel le po tem, da bi se maščeval na celjskim grofom, ki je preganjal njegovega očeta in ga celo dolžil veleizdajstva.

Sedaj se je Laslotu nudila ugodna prilika, da izvrši svoj naklep. Ponosni Celjan je imel le malo služabnikov v svojem spremstvu. Ko je bil že v mestu Belgradu, pride k njemu neki Oger in ga svari, da naj nikar ne hodi v grad.

Ulrik pošlje tedaj svojega zvestega viteza Ivana Reberčana v grad.

Poveljnik ga je sprejel jako vljudno in ko je zvedel, da si hoče ogledati vitez grad, je takoj uganil, kakšen namen zasleduje. Pokazal mu je vse sobe, ki so bile pripravljene za grofa. Vitez Ivan ni našel nič sumljivega. Ni pa pogledal v stolp in kleti, kjer so bili skriti vojaki. Hotel je storiti, a služabniki so rekli, da je gotovo vse prazno, ker se niti ključi ne naj-

dejo in je bilo res videti, da so vse ključavnice bile zarjavele.

Odšel je in sporočil grofu, da je vse v redu in pripravljeno, nakar se je podal grof Ulrik v grad. S tem je bila zapečaten usoda slavnega celjskega mogočnega, odločena pa tudi usoda zadnjega Reberčana.

Laslo je imel natančen načrt, kako spravi Ulrika s sveta; malo spremstvo, ki ga je imel grof, je spravljal na zvit način iz grada. Rekel je, da je namenil vsakemu spremljevalcu krasno orožje. Služabniki so jih peljali v oddaljene prostore na koncu grada. Le-ti so napravili tako, da so stopili grofovi spremljevalci najprej v dvorano, kjer je bilo res razobešeno raznovrstno orožje. Zadnji je bil vitez Ivan Reberčan. Zdelo se mu je sumljivo, da ne stopijo Laslovi služabniki v dvorano. Nato jim reče vznevoljen:

„Zakaj ne vstopite in ne pokažete, katero orožje nam je namenil poveljnik?“

„To orožje je za vas,“ zakrohota se služabnik porogljivo, zapahne duri in jih zaklene.

Ivan Reberčan uvidi, da je poveljnik grofove spremljevalce prekanil, da bi ostal grof osamljen in izroččen na milost in nemilost svojem sovražniku.

„Izdani smo,“ zakriči Ivan, „a ne bodo nas.“

Rekši se vpne z vso silo v duri, kar storijo tudi njegovi spremljevalci. Toda duri so

spremenil iz hlapca v gospoda, in ti vrli podčastniki so se potem po vojaški službi sprejemali v razne službe: pri železnici, pri pošti, pri orožnikih. Tako so uradi dobivali delavnih, dobro discipliniranih ljudi. Zdaj žal nimamo več vojakov, ki bi bili podobni nekdanjim. A državica popolnoma brez njih ne more biti. Za to se premišljuje, kako bi se moglo zopet dati vojaščini nekaj starega reda? Država misli to doseči s tem, da svojim vojakom odpira vrata do uradniških služb. Tako se pričakuje, da se bo dobilo med vojake dobrih ljudi in potem, da se bo dobilo v pisarne dobrih uradnikov. Postava, ki se je v državnem zboru že sprejela, določuje: „Službe, ki se ponujajo bivšim vojakom so dvojne: 1. nižje, v katere lahko vstopi vojak, ki je dovršil 6 službenih let, 2. višje, za ljudi, ki so služili 9 let. S pričetkom zadnjega službenega leta vojak lahko vstopi za poskušnjo v službo, za katero misli, da je sposoben. V višjo službo more vstopiti samo, kdor je skrajno v 5 službenem letu napredoval v podčastnika ali pa je dovršil popolno srednjo šolo. Po dovršenju poskuševalni službi dobi vojak izpričevalo: „Anstellungsschein“, s katerim si potem prizadeva dobiti službo. Uradi so dolžni gotovo število služb prihraniti doslužbenim vojakom. Ker pa bo bržkone več prosilcev kakor služb, dobe tisti, ki v teku enega leta ne najdejo službe, višjo odpravnino. Obenem se bo pri vojakih skrbelo, da se moštvo vsposobi za civilne službe. Prirejali se bodo kurzi v vojaških zavodih, izven vojašnic kurzi pri večjih posestnikih in obrtnih podjetjih ter po šolah. Pouk na teh kurzih bo veljal kakor pouk vajenca pri obrtniku. Samo krajši bo: ko se fant uči tri leta, se bo vojak doučil v poldrugem letu, izvzemši koncesijonirane stavbinske obrti. Odpravnina bo navadno znašala 8% mesečne plače vseh službenih mesecev. Ako ima mož 150 S mesečno in je služil pet let, dobi 60krat 12 = 720 S, kar je brez dvojbe lep prihranek v petletni službi. Ne želimo, da naši fantje hodijo v vojašnice služiti, ali kjer je več sinov, se mlajšim pridnim fantom, tu ponuja primerno lepa bodočnost.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Osrednja banka je še vedno v ospredju zanimanja. Vlada je nudila pomoč baje samo vsled tega, ker je hotela preprečiti težek gospodarski polom. Centralna banka se bo razšla, ker se je izkazalo, da so vodilne osebe zavoda nesposobne voditi tako velik denarni zavod. Nekateri stvari se morajo označiti naravnost za škandal. Tako dobiva menda upokojeni ravnatelj 70 milijonov mesečne plače, da stane uprava zavoda sama mesečno 3 milijarde, dajejo se previsoke obresti in posojila brez zadostnega jamstva. Pri takih razmerah se mora seve da zahtevati, da se krivci

Med cigani je bila krasna ciganka, Vanda po imenu. Vitez Ivan je razgret od vina prisedel k ciganki, se z njo razgovarjal in tudi z njo plesal.

Vitezovi spremljevalci videč, da se zabava njih poveljnik s ciganko, so se istotako udali zavživanju močnega vina ter plesali sami med seboj, dokler jih vino in naporna pot nista utrudila, da so popadali nazadnje po tleh in trdno zaspali.

Le vitez Ivan je še ostal po koncu in poslušal sladke besede črnolase ciganke, kateri je krepki vitez očividno ugajal. Postal je vedno bolj razvnet, pil močno vino in plačeval ciganom, da so igrali strastno in divje na gosli ter peli pesmi.

Bilo je že opzno v noči. Cigani so že obnemogli in se porazgubili eden za drugim iz sobe. Le Vanda je ostala z vitezom Ivanom pri mizi v kotu.

„No ti črnooka devojka,“ pravi Ivan, „govori se, da znate ciganke prorokovati, kaj človeka še vse čaka.“

„To pa že,“ odvrne Vanda samozavestno, „a to stane drag denar, cenjeni, lepi vitez.“

„Kaj denar,“ meni Ivan malomarno, „če dobro uganeš, dobiš cekin.“

„Pri tebi napravim izjemo,“ lepi vitez, nasmehlja se Vanda, ker mi ugajaš, hočem ti prorokovati, upam da ti kaj veselega sporočim.“ —

strogo kaznujejo. — Dr. Rintelen je odložil dr. Schneiderjevo naredbo z dne 19. maja in s tem ustvaril podlago za nadaljna pogajanja v vprašanju šolstva. Zadeva je zdaj taka, da ne obstoji več dr. Schneiderjeva naredba in ne Glöcklov šolski reformni načrt. Izdelal se bo nov učni načrt za ljudske in meščanske šole, ki naj bi bil za celo državo enoten.

Konferenca narodnih manjšin. Pripravljalni odbor za drugi kongres narodnih manjšin je sklenil, da se bo vršila med 25. in 27. avgustom v Ženevi kratka konferenca, na kateri se bo razpravljalo o sledečih točkah: 1. sredstva za zasužuranje kulturnega razvoja manjšin; 2. jezikovno vprašanje; 3. sredstva za doseg gospodarske in politične enakopravnosti manjšin; 4. ureditev sporov med vladami in narodnostnimi skupinami.

DOMAČE NOVICE

Sadovi naših „utrakvističnih“ šol.

Dobili smo v roke pismo, ki tako lepo kaže, kako slabi so uspehi naših utrakvističnih šol, o katerih trobijo naši Nemci med svet, da so najprikladnejše za nas. Pismo se glasi dobesedno takole: Pester Freund. Ich anfangs meine Schreiben Grüse ich dir Recht herzlich. Ich gib dir zu wissen das hab ich deine Karte dankend erhalten. Pester Freund. Pri dragi Berjado Brosimde boschli mi dua Liedra Brinouza ba no Liedro černizouza nej koschta garhoče da bom jas sa Drebuch bolejn je imel brosem de boschli mi gagor sua gauorila brosimde da Reidingo mi zu boschli jas di bom hidro Narje poslal. Das was Gesprochen haben das wirst schon wiesen. Ich lase die din dindlan, te sale daklete bosdraviti. Ich schlise meine schreiben mit filem Herzlichen Grüsen und ich lase dich die Saubere Dirndlan schön grüssen! Podpis. — Omenimo še, da so nekatero v pismu nemške in latinske (slovenske) črke med seboj pomešane. — Kdor bere tako pismo, mora pač tudi „Drebuch bolejn“ dobiti od samega smeha, ko bi stvar na drugi strani ne bila tako žalostna. Fant sam na sebi ne more nič za to, da se v šoli ni naučil niti za silo nemško ne slovensko pravilno pisati in se v teh jezikih pravilno izražati, kriva je tega neumna uredba šol, ki materni slovenski jezik pri pouku zanemarija, začne prezgodaj s poukom nemščine in tega pouka ne naslanja na materni jezik. Zato zopet dvigamo svoje glasove in vnovič zahtevamo: preuredite sedanje šole tako, da bo učni jezik prva tri leta slovenski in poučujte slovenski jezik poleg nemščine tudi v drugih šolskih letih, pa bodo uspehi drugačni!

Rekfi vzamne vitezovo desnico med svoje roke, vpre oči na dlan gleda nepremično in dela črte na vse strani. Nato se globoko zamisli, a naenkrat prebledi, spusti desnico iz svojih rok, globoko vzdihne in zaihti:

„Kaj ti je, Vanda,“ vpraša vitez skoro nežno, kateremu je bilo vse do sedaj skoro zabava.

A Vanda molči in viteza otožno pogleda. „Govori vendar,“ se razjezi vitez, „tvojem vedeževanju tako nič ne verjamem, rad bi se še malo smejal tvojim norčijam.“

„Ne šali se, dragi vitez,“ opozori ga Vanda resno, „prosim te, hitro zapusti ta hram.“

„Če ne poveš, kar veš, pa moram misliti, da si me imela za norca,“ reče vitez ter udari po mizi, da so odskočile kupice. „Nimam več časa čakati.“

„O lepi vitez, ne sili me, da ti povem resnico,“ prosi ciganka.

„Kaj meni mar, za šale je minul čas, sedaj hočem zvedeti resnico.“

„Če hočeš z vso silo zvedeti tvojo usodo, pa poslušaj.“

„Glej, črte na tvoji dlani kažejo, da se ti bliža nevarnost, sovražnik vihti meč nad tvojo glavo, čisto blizu je, beži, če ne, je še danes tvoja smrt.“

„Ha, ha, ta pa je dobra,“ zakrohota se vitez iz celega grla, „to je vredno cekina.“ Rekši vrže zlat denar pred Vando.

(Dalje sledi.)

Nemškonacionalne metode pri izkušnjah. Pod tem naslovom piše „Arbeiterwille“ v štev. 198 sledeče: Pišejo nam iz strankinih krogov: Pred nedavnim časom je „Arbeiterwille“ obelodanil pritožbo iz Beljaka glede načina, kako nemškonacionalne učne moči ravnajo z otroci slovenskih staršev pri izpitih. Ta tožba ni nova. Ako pridejo slovenski otroci, ki so obiskovali domačo šolo, v mesto k sprejemnim izpitom, se jim stavijo iz predmeta „nemški jezik“ brezobzirno stroge zahteve. Za nemškonacionalne učne moči obstojijo koroški Slovenci samo kot predmet germaniziranja (ponemčevanja). V slovenskih šolah po vaseh pilijo ti ljudje slovenske otroke v rabi slovenskega jezika v taki meri, da bi se moralo že iz vzročnih vzrokov proti temu nastopiti. Že pri šestletnih otrocih se začne guljenje nemških izrazov — pravo mučeništvo za majhne. Učni načrt, ki to predpisuje, je samoposebi umevno od nemškonacionalcev sestavljen in vsiljen. Nemškonacionalne učne moči slovenskega plemena (koroška specijaleta!) še napravijo svoje, da sta deželni glavar Šumi in Heimatbund z njimi zadovoljna. Tudi nacionalni Slovenci hočejo, da se učijo otroci nemško, ali to s parov izvršujočo ponemčevanje v šolah pa po pravici odklanjajo. V interesu nacionalnega miru v deželi je zato potrebno, da se diktat naših nemškonacionalcev v šolskih zadevah odstrani.

Naše šolstvo. Glasom letošnjega letnega poročila je bilo na gimnaziji v Celovcu 557 nemških in 47 slovenskih dijakov ter dva Italijana, en Albanec in en Rus. Število Slovencev torej znaša samo okoli 8%, izpite pa so do enega vsi z uspehom položili. Maturirali so štirje Slovenci, med temi eden z odliko. K sprejemnim izpitom v julijskem terminu se je javilo izredno malo Slovencev ter se priporoča, da se pošlje k jesenskemu izpitu večje število nadarjenih slov. fantov. Sprejetih je bilo v juliju od 145 prosilcev 126, ki so položili izpite, a med slednjimi se nahajajo samo 4 Slovenci. To je gotovo slabo znamenje za naše šolstvo. Za naraščai pa moramo skrbeti, ako se hočemo ohraniti in ako nam obečana avtonomija hoče kaj koristiti. Tudi na učiteljske bi se moralo spraviti večje število Slovencev in ker tam šolanje ne traja tako dolgo, bi se lažje odločili naši starši na majhno žrtev, ki se potem

Na žalost pa moramo ugotoviti, da Slovenci pri sprejemnih izpitih na učiteljski nimajo sreče in redno padejo na ta način, da se izjavi, da je število prekoračeno ali da je prosilec po izjavi zdravnika slabotnega telesa ali pa je v resnici dobil slabe rede. Nam se zdi, da nekaj ni v redu in opozarjamo naše zastopstvo na te razmere. Na ta način nam manjka vsakega možkega naraščaja in posledica je, da delijo Nemci nemškim fantom podpore za učenje slovenskega jezika in to zagrizeno učiteljstvo potem podučuje na utrakvističnih šolah. Niti ene proste slovenske naloge ne znajo napraviti in že so sposobni za učenje slovenskega jezika! Nemci pa z vso resnostjo trobijo v svet, da imajo na našem ozemlju 100 slovensčine popolno zmožnih učnih sil.

Landbund v Pliberku. Dne 11. julija je priredil Landbund pri Voglu v Pliberku zborovanje. Govorniki so baje hoteli ugovarjati proti davčnemu bremenu, ki kmeta tlači v tla. Neki inženjer, ki pa menda ni bil na nobeni visoki šoli, je ljudem razlagal, da so kmetje sami krivi teh težav, ker ne vstopijo v edino svoje stanovsko društvo, ki je baje Bauern- ali Landbund. Naših ljudi menda ni šele treba svariti, vsaj vedo sami, pri čem da smo; da je bil svoječasni Bauernbund in njegovi naslednik Landbund več ali manj zveza koroških mešetarjev, vsaj so ti društvo vodili. Tu ni kmeta z žuljavimi rokami, tu je samo kmet, ki se da klicati za gospoda, ki hoče komandirati, delajo naj pa drugi. Govornik je na zborovanju moral sam priznati, da Landbund v državnem zboru niti predloga ne more staviti, ker nima dosti članov, ali tega ni povedal, zakaj jih je tako malo? In če poletu za njim vsi koroški nevedneži, mu to ne pomaga prav nič. Ali so kmetje tudi drugod tako neumni ali samo na Koroškem, da volijo Landbund? Priznavamo sicer, da se Landbund trudi v novejšem času

bolj ko svojčas Bauernbund, zastopati tudi kmečke koristi. Mešetarjem dandanašnji tudi obrat ne gre več kakor svojčas: mešetarenje se je vseskozi ustavilo in na polju je težko kaj zaslužiti, posebno kjer gospodar sam na mara delati. Priznamo, da se peha tudi za gospodarske koristi, ali očitamo mu, da nam Landbund kviri najboljše naše ljudi, kmečke sinove in hčere z svojo neumno nemškutarijo. Potem mu očitamo, da kviri našo mladino in jo spravlja v nesrečo s svojimi veseljami. Ples in veselice: tako seve se ustreza gotovim gostilničarjem in uspešno lovi na limanice fante in dekleta, ki bi jim starši branili, a se ne upajo, ko je ples za Landbund, za heimatšiclerje. Ravnokar sem videl prihajati po cesti kmečkoga fanta v Landbund-uniformi, poleg njega kako 14letno deklico z dojenčcem na rokah, tako mlade matere še nisem videl, ko le nisem več mladenič. To nista mož in žena, tudi ne bosta nikoli, to je zapeljivec in pokopana sreča dekleta. Premnoge take nesreče je kriv Landbund, ki hoče kmetom pomagati s tem, da mladež zbira na veseljah. In taki ljudje se drznejo trditi, da zastopajo kmečke koristi, a v resnici kvirajo srca in pamet naših ljudi.

Z dežele. Več tednov trajajoče deževje je zelo zakasnilo žetev. S skrbjo se je oziral gospodar zvečer proti nebu, upajoč, da se vendar končno razjasni in nastopi tako težko pričakovano lepo vreme a zastoji. Če se je nebo zjasnilo, čez malo časa se je zopet prepreglo s temnimi oblaki, iz katerih se je vsipal neprestani dež, da je bila že nevarnost za žito na njivah, da začne cimiti. Med tem časom se je nabralo dela čez glavo; marsikdo še sena vsled deževja ni mogel spraviti pod streho, nujna je tudi žetev in oranje za ajdo, a nagajal je dež, da je kmet skoro začel obupavati. Končno se nas je sredi julija nebo vendar usmili, nenadoma so nastopili vreči poletni dnevi in sedaj vse, kar le količkaj more, dela na polju pri žetvi od zore do mraka. Zadnji čas je namreč, da se vseje ajda, ki sicer pri nas že nekaj let ni vspela vsled slane, a upamo, da bo letos boljše. — Če človek vidi, kako se naš kmet in njegova družina, odrastli in otroci, pehajo na polju in do skrajne sile podvojijo vse moči, da spravijo snopje pod streho, ko vstajajo odrastli in šoloobvezna mladina ob starih in letijo na polje in po delu otroci še daleč v šolo — utrujeni od poljskega dela že pred poukom, se mora pač pomilovalno nasmehnuti mestnemu razvajencu in mehkužnežu, ki se v nemškem časopisu pritožuje, da ga zjutraj ob štirih budijo petelini iz sladkega spanja!! Res preneumno, presmešno! Menda bi rad spal do sedmih, da mu prisije solnce v posteljo. Tak mehkužnež pač ne pozna življenja in borbe za vsakdanji kruh. Če bi bilo po njegovem, bi menda delavec, ki redi kokoši, sploh ne smel rediti perutnine, da bi razvajene gospode ne motila v dolgem spanju. No, če bi se kmet tako držal ure, če bi ne poznal reka — rana ura, zlata ura — če bi se pritoževal, da mu petelin krati spanje, bi šli že davno vsi rakom žvižgat. Naš kmet ke peha in poti v poletni vročini, da preživi sebe in družino, plača davke in ne živi od indeksa, brezposelnih podpor in mesečne plače. Sam mora skrbeti, da se vzdrži na površju. Če pride človek z dežele v Celovec, se mora res čuditi, da dan za dnevom pohajkuje po ulicah brez opravka toliko mladih ljudi, posedajo po sencah in ubijajo čas v brezdelju po cele popoldneve ob jezeru — na deželi popolnoma nepoznane razmere. In potem še marsikdo, ki o kmetem delu nima pojma, zabavlja, da ima kmet vsega dovolj, da prodaja po oderuških cenah. Kam bi prišli, če bi se kmet ravnal po mestnih razmerah?

Nesreče. Vsled naliva se je dne 20. t. m. pri Wolfsbergu utrgala velika skala in se zvalila na železniški tir. Ponočni vlak je zavozil v skalo in jo tiščal 135 metrov daleč po tiru, dokler se ni zarila med tračnice. Posledica tega je bila, da se je lokomotiva prevrgla čez 3 m visok nasip v reko Labud, potegnila še en vagon s seboj in stoji obstala v sredini reke. Več oseb je ranjenih. Promet je bil prihodnji dan zopet vzpostavljen. — 22. t. m. pa je zavozil pri Celovcu tovorni avtomobil v brzovlak, ki pelje iz Celovca proti Beljaku od 8,05 zjutraj. Lokomotiva je naprej odtrgala gornji del avtomobila in ga vrgla v jarek, spodnji del pa vle-

kla 20 m daleč in ga gorečega istotako vrgla čez nasip. Oba šoferja sta v bolnici poškodbam podlegla. Zavornica lokomotive se je pokvarila in vlak je moral na celovško postajo nazaj ter mogel nadaljevati vožnjo šele po dveh urah.

Nova maša v Žvabeku. To je naše največje zmagoslavje kadar domača fara sprejme novomašnika: zvonovi pojo pesem veselja, katero topiči glasno naznanjajo daljni okolici; slavaloki častijo novomašnika-zmagovavca, ljubki otroci mu govore v pozdrav in v tem pozdravu utripajo srca vseh. To je največje zmagoslavje kmetske hiše, kadar se domači sin vrača pod rodni krov kot maziljenec Gospodov. Pred dvajsetimi leti se je podal v boj, na študij v tuji mrzli svet; sedaj se vrača kot zmagavec. Visoke bogate palače ne sprejemajo novomašnikov, le ubornam kmečkim hišam pristojta ta največja čast. Žvabeški zmagoslavje je čast. g. Aleš Zechner in kmetska hiša, ki nam ga je dala, je Jugova v Dolnji vasi. Kremenita verna družina, katero preveva in polni duh krščanske ljubezni do Boga in naroda; sam presv. g. knezoškof jo je posetil ob barm; Jugovemu očetu pa je sedaj poslal posebno priznanje in pohvalo, ker je 40 let zvesto opravljal službo cerkvenega ključarja na Svetem mestu, ter jim dal izročiti svojo sliko za spomin. Žvabek je počastil svojega največjega sina z deklamacijami, petjem, podoknico, z lepimi slavaloki, s pokanjem topičev. Najlepšo čast in največje veselje pa so svojemu novomašniku napravili stem, da so na dan njegove primicije vsi sprejeli sv. zakramente in tako s svojim zmagovalcem v Kristusu slavili zmagovanje njegovo nad svetom. Zlati domači župnik g. Uranšek je govoril za veliko slavlje in orisal goro Tabor in goro Kalvarijo, radost in žalost katoliškega duhovnika. Ob veliki asistenci starejših sobratov je g. novomašnik daroval svojo prvo daritev s tako gorečnostjo, da smo kar vsi strmeli. Obed pri požrtvovalnih Luknerjevih je potekel v neprisljeni tihi veselosti. Po dolgih tosemdesetih letih je bila v Žvabeku zopet primicija. Dal ljubi Bog in delali dobri ljudje, da se odslej vrstijo nove maše, velika zmagoslavja našega ljudstva in naših kmet-skih domov. Novomašnika pa blagoslavlja Bog, da privede obilo mladeničev-zmagovavcev do oltarja in obilo ovčic Dobremu Pastirju.

Sele. (Nova maša.) Kres na Koblici in pokanje topičev sta že v soboto 17. julija naznanjala, da se drugi dan vrši v Selah nekaj slovesnega, namreč nova maša. Č. g. novomašnik Franc Repnik je došel ta dan proti večeru, spremljan od svojih staršev in sorodnikov v Sele. Počastili smo ga ob slavaloku pri križu s prisrčnim sprejemom in zvečer s podoknico. Slovesnost nove maše drugi dan se je izvršila nad vse sijajno. Cele trume vernikov iz domače župnije in bližnje in daljne okolice so privrele skupaj k tej izredni slovesnosti. Selska vas si je nadela praznično lice. Slavaloki s pomenljivimi napisi, mlaji in najraznovrstnejši venci so krasili slavnostni prostor. Cerkev bi bila za tolike množice mnogokrat premajhna, zato se je slovesnost vršila na prostem pred župniščem, kjer je bil postavljen okusno ozaljšan oltar in poseben oder za goste. Devet duhovnih sobratov, trije bogoslovci duhovni oče Florijan Olip, p. d. Užnik in duhovna mati Ana Roblek p. d. Grosinja, rodni starši in lepa vrsta svatov in deklška Marijina družba — so spremili novomašnika iz cerkve na mesto prve daritve. Pridigoval je naš stari prijatelj in sorodnik novomašnikov č. g. dr. Gregor Rožman, profesor na vseučilišču v Ljubljani, kakor zna pač le on, o predmetu: Duhovnik — drugi Kristus. Med mašo je dovršeno pel domači pevski zbor latinsko mašo. Po končanem opravilu je g. novomašnik še celo uro delil blagoslov. Vsa slovesnost je potekla v najlepšem redu in miru ob krasnem vremenu. Nato so se svatie zbrali v župnišču k okrepčilu. Gostje iz okolice Vrbe in iz Podjune so se med domačimi Selani počutili prav domače, da je ob napitnicah, deklamacijah, petju, šaljkah č. g. Mentelja in ob prijateljskem pogovoru čas le prehitro minil. Vsem bo ta dan ostal v najlepšem spominu. G. novomašniku je določeno prvo službeno mesto v bližini

Sel, namreč v Borovljah. Tja ga spremljajo naša voščila in želja, da bi mu v duhovniški službi še mnogokrat tako lepo sijalo solnce sreče kakor na novomašni dan v Selah.

Sv. Jurji v Slov. goricah. Znani koroški rojak in voditelj koroških Slovencev, Gregor Einspieler, prejšnji prošt v Tinjah, je obhajal dne 18. julija tukaj svojo zlato mašo. Ko je moral vsled nesrečnega plebiscita zapustiti Koroško, oropan vsega premoženja, je našel nazadnje tukaj kot župnik svoj mirni dom. Župljani so ga vsled njegovega ljubeznivega občevanja takoj vzljubili in zato so tudi zahtevali, da mora v njih sredini obhajati to redko slavnost. Okrasili so župnišče in cerkev kolikor moroče lepo in mu napravili na predvečer ganljivo podoknico. Po gričkih pa so svetili kresovi in pokali topiči. Najlepše vreme je še bolj dvignilo veselje vseh župljanov, zato so na slavnostni dan pridrveli od vseh strani, da počastijo svojega ljubljene pastirja in mu tako olajšajo bridko usodo begunca. Pred odhodom v cerkev so imele ganljive nagovore zastopnice deklške zveze in Marijine družbe ter šolarka Andrejna v imenu šolske mladine. V vznešenih, temeljito prevdarjenih besedah je popisal minister n. r. Ivan Roškar jubilatovo delovanje za jurjevsko župnijo in mu izročil diplomo, glasom katere ga je vseh šest občin imenovalo častnim občanom. Zlatomašnik je pri najboljšem telesnem in duševnem razpoloženju končal cerkveno opravilo. Veliko gostov se je nato zbralo v gostoljubnem župnišču. Iz nekdanje domovine sta prišla profesor Ivan Hutter, tudi zlatomašnik, ter poslanec Vinko Poljanec, župnik v Škocijanu, ki je prinesel pozdrave koroških Slovencev, ter zlatomašnikov brat Matevž s svojo hčerko Pavlo iz Sveč v Rožu. Iz Maribora so došli zastopniki tamkajšnjih koroških Slovencev beguncev dež. sodni svetnik dr. Šaubah, poštni ravnatelj Kramer ter tovarnar Hochmüller. Iz Črneč je pripotoval nekdanji urednik „Mira“, župnik Josip Rozman; da ni manjkala nečakinja Zala s svojim soprogom, finančnim komisarjem dr. Božičem je naravno, saj so skupaj bežali s Koroške in pri njih je imel jubilat prvo zavetje. Zlatomašniku se je poklonil tudi dež. sodni svetnik dr. Ilanig kot sodni predstojnik ondotnega okraja. — Vrstile so se napitnice med prepevanjem vrlih šentjurskih pevcov, vzbujali so se spomini na nekdanje tako lepe dni v zgubljeni domovini. Ime Gregor Einspieler ostane zapisano za vedno v zgodovini koroških Slovencev in vsi, ki ga poznamo, mu kliče-mo Bog ga ohrani še mnogo, mnogo let!

Št. Jurij na Vinogradih. Letošnje leto se bodo dovršila na župni cerkvi nekatera popravila, oziroma so deloma že dokončana. Po-barval se je nanovo cerkveni stolp, cerkev se je deloma pokrila z rudečim eternitom, popravil se bo pokopališčni zid in druge malenkosti, da bode cerkev prav lična. — Že sedaj se vse pripravlja na slovesni dan — blagoslavljanje novih zvonov, ki bodo doneli daleč tja doli do Tinj. Vsa čast in priznanje pridnim dekletom, ki že dolgo časa sem neutrudljivo delajo vence, katerih je že ogromno. Upamo, da bo na dan blagoslavljanje velikanska slovesnost, karkoršne Št. Jurij še ni videl.

Jeriše pod Reberco. Četudi malo pozno, vendar naj enkrat izvedo tudi bralci Kor. Sl., da smo imeli dne 23. junija t. l. na naši vasi požar, ki je uničil dvema posestnikoma. Požer-vu in Hrovatu vsa poslopja. Prvega zadene nesreča tembolj, ker je bil nizko zavarovan, medtem ko drugemu škodo zavarovalnina precej krije. Ogenj je nastal iz neznanega vzroka pri Hrovatu ob ½ 10. uri dopoldne.

Goriče pri Zitari vasi. Dne 13. julija t. l. se je v glavo ustrelil 21letni mladenič Anton Zechner, p. d. Kumrov. Bil je to prvi slučaj samomora na vasi odkar ljudje pomnijo. Rajni je bil priden in miren fant, ki ga je kakor si ljudje šepčejo, gnalo v smrt nepravilno ravnanje očetovo!

Žitara vas. Tvrdba Karl Pogantsch Miklauz-hof (veleposestvo, pivovarna, žganjar-na, tovarna drož, gostilna, trgovina, pekarija, mesarija, valčni mlin, žaga i. t. d.), katere last-

nik je bil svojčas vsenemec Friderik Seifriz, bivši drž. poslanec in dolgoletni župan naše občine, je prešla iz rok njegovega sina Karla Seifriza pretekli teden v druge menda povečini židovske roke in se upravlja sedaj pod naslovom: „Gutsverwaltung Miklauzhof G. m. b. H.“. Član družbe je sicer še tudi dosedanji posestnik in par njegovih bratov, ali ti so v veliki majšini. — Propast daleč okoli znane hiše „pri Miklavcu“ in rodbine Seifriz, ki je bila dober sosed in ki je svojčas zaposlila krog 100 ljudi, dokazuje, kako spremenljivo je vse na svetu, daje pa manjšim kmetom nauk, da najbolj trden je vendar le naš kmečki dom, kjer vlada kršanski duh in ljubezen do podedovane grude. Ako bi stal na tem mestu še, kakor pred 70imi leti, navadni kmečki dom „Miklavc“, bi dajal morbiti domačim več tihe sreče kakor sedanji „Miklauzhof“, četudi nam drugim nudi marsikatero ugodnost.

DRUŠTVENI VESTNIK

Bilčovs. (Igra.) Ker se 4. t. m. radi nestanovitnega vremena ni mogla vršiti igra „Dekle z biseri“, se je ista uprizorila 11. t. m. Igra se vrši ob času razdejanja Jeruzalema in nam slika čudno usodo dekleta Mirijam. Tokrat so naši igralci res nastopili prav izvrstno. Z užitek smo gledali odločnost in junaštvo Markovo, ljubeznivost in udanost Mirijam, zahrbtnost Kaleba, predvsem pa nam je ugajala lakomnost in sovražstvo Benonijevo do Rimljanov, kakor njegova ljubezen do Mirijam. To vlogo je izvrstno igral p. d. Ravrov iz Podsinje vasi. Tudi vsi ostali igralci so topot dobro igrali. Naj se le še večkrat pokažejo na odru! Pred igro in med odmori so mnogi lovili srečo, pa je seveda vsaki ni mogel dobiti. Društveni pevci so med odmori prepevali, da je bilo vse dobre volje. Takega veselja naj bi bilo več med nami!

Bilčovs. (Mladinski dan.) Tudi letos je obhajalo naše izobraževalno društvo mladinski dan in je vabilo vse svoje ude zjutraj v cerkev k maši in k skupnemu obhajilu. Večinoma so se vabilu odzvali člani in članice. Cerkev je bila okusno okinčana z vencami in cvetjem, kar je preskrbel ženski odsek našega društva. Prihiteli so čg. Sekol iz Vogrč, da so nam v prekrasnih besedah že zjutraj pri prvi maši in posebno pri pridigi ob 1/2 9. predložili veliko ljubezen Zveličarjevo do nas in tudi materinsko ljubezen Marijino, po kateri pridemo gotovo k Jezusu. Cerkev je bila polna in so ljudje pazljivo poslušali besede pridigarja. Naj bi našle odmev posebno v srcih mladine, ki naj bi se v dejanju ravnala po njih. Potem bi zares doživeli pravo prenovitev v duhu Kristusovem in bi zgubil svojo moč demon alkohol, ki žal tudi med nami posebno ob nedeljah in praznikih opravlja svoje pogubonosno delo. Popoldne bi se imela vršiti igra in srečolov, pa je to onemogočilo nestanovitno vreme. Zato se je zbralo obilno ljudstvo pred odrom samo k predavanju čg. Sekola, ki so nam v nahušenih besedah govorili o pravi ljubezni do bližnjega. Svarilne besede o napačni sebični ljubezni, ki se med mladino ljudmi premnogokrat spremeni v sovražstvo, naj bi si zapomnila naša mladina. Vršile so se tudi lepe deklamacije enega fanta in dveh deklet, lepo je bilo! — Zvečer so zažareli v čast sv. Cirilu in Metodu kresovi, tudi bilčovski je kazal Rožu, da tu še prebiva verno slovensko ljudstvo!

GOSPODARSKI VESTNIK

Kmetijsko strojarstvo.

(Konec.)

Koroški poljanci sejejo za ržjo še ajdo. Potrebno je torej, da rž hitro požanjemo, da imamo polja za oranje prosta. Tudi pri žetvi bi žitna kosilnica delala večjim gospodarjem veliko uslugo. Na dan bi poželi 7 do 9 oralov z njom. Tovarne gospodarskih strojev izdelujejo običajno žitne kosilnice in samoveznike. Najpripravnejši je seveda samoveznik, ali stane veliko denarja in par konj mu že skoraj v ravnini ne zadostujejo in je torej pripravnejši za potego s traktorjem.

Nabaviti si travno in žitno kosilnico naenkrat, bi bilo pri sedanjem pomanjkanju denarja in dragem posojilu za naše razmere preveč zahtevano. To nam pa tudi ni treba. Tudi travna kosilnica se lahko uporablja za žetev žita. Posebno pri neležčem žitu se je s pridom poslužujemo kakor zatrjujejo kmetje mešniške okolice.

O sejalnih strojih smo že slišali, da z njimi sicer ne pospešimo dela, da si pa prihranimo najmanj eno četrtino semena, ker sejalni stroj polaga zrna v zemljo. Globino si lahko sami uravnamo in na ta način vsklije vsako zrno. Tudi sušo prenaša taka setev lažje. Pod roko sejano seme običajno ne pride dovolj globoko, se torej tudi pozneje razprostira plitkejši, posebno če je ornica ob suši premo vlažna.

Sejalnih strojev imamo več tipov, ki so že vsi izpopolnjeni do najvišje stopnje. Vsem je skupno koritko, kamor nasipamo setveno žito in os, ki se vrtili. Na vrteči se osi s priprave, ki zajemajo žito in sipajo do cevi, ki vedejo žito v zemljo. Par primerov iz teh tipov: Žito zajemajo žlice, torej žličasti tip, žito zajemajo ščetki, ščetasti tip, dva z gumijem prevlečena valjarja, valjasti tip, kolesca, ki imajo izdolbene luknje, katere zajemajo žito itd.

Nekatere napake setvenih strojev so te, da seje stroj v bregu na oni strani, kjer stoji kolo više, redkeje, ker se žito v koritki sipa proti nižje stoječemu kolesu. Na kamenitih tleh, kjer se setveni stroj tresse, seje nekoliko gostejše, pri valjastih tipih pa se zrno vsled pritiska lahko pokvari. Ti nedostatki pa so se pri novih strojih že skrčili do malenkosti.

To so enostavni ali specijelni sejalni stroji. Na Češkem se v novi dobi najbolj kupujejo univerzalni kombinovani sejalni stroji (univerzalen — za vse potrebe porabljen, kombinovan — sestavljen). Kombinovan se imenuje, ker se rabi kot sejalni stroj, kot gnojnj razmetovalec, ker trpi gnoj na široko in obenem lahko s semenom vred nasipa gnoj v vrste.

Na Češkem se gnoji vseobčno tudi z umetnimi gnojili. Češki kmetje, ki se primejo vsakega napredka in vsega, kar prinaša večji dobiček, so se obrnili na tovarno Dedina Vielwerth, da jim izgotovi stroj, ki bi sejal žito v vrsto in obenem nasipal v te vrste umetna gnojila. Ta tovarna je ustregla njihovim željam leta 1913 z modelom „Univerzalni kombinovani sejalni stroj Imperator“, ki je tip premakljivih žlic. Bil pa je prevelike teže in se je rad zamašil ter se raditega ni posebno obnesel. Firma je vsled tega ta model opustila in se lotila onega, ki deluje s pomočjo valjarjev. Ker pa imajo ravninski kmetje žličkast tip, ki je v ravnini najtočnejši v setvi, se je firma Dedina a Vielwerth zopet začela baviti z vprašanjem, kako bi se mogla zmanjšati teža in zamaševanje v kombinovanem žličastem tipu in je uvedla lanskega leta model 1925 Record VIII. Ta model se je izkazal pri 29 poizkusih in se bo najbrže najbolj razširil pri Čehih.

Stroj za grabljenje sena pograbi približno 10 oralov na dan in je za dolgo sene izboren. Za boljšo razumevanje priporočamo, da se pogleda v Mohorjevo knjigo „Travništvo“, kjer so ti stroji naslikani.

Cene strojev v kredovni dobi so sledeče: Kosilnica 360—500 K, stroj za žetev žita 630—700 K, samovezač 1100—1300 K, stroj za grabljenje sena 160—220 K, sejalni stroji 450—800 K. Cene so višje za večje stroje.

Najboljši pregled pa dobi človek, ako si ogleda stroje v tovarni, katere rade razložijo cel ustroj in razkažejo vsa dela in način uporabe.

Rutarjev Jur.

No, dober den! Spet pričinkam z ne par vrsticami; ni spak, da bi jaz ne bil zmožen kot časnikar nastopit, ko sem bil pri vojakih za frajtarja, doma v Podlescah pri fajerberu za štajgerlajtmanda in v cerkli navadno pri orglah meh tlačim, ali pri procesiji veliko bandero svet'ga Jurja nosim. To so častne šarže in če se mi kdo zameri, bom vzel ponudbo kakega angleškega ali pa francoskega lista, ki me vabijo za žurnalista.

Dragi Korošci! Mnogo bi vam imel povedati, pa bom moral biti presneto kratek, drugače me obsodi naša žurnalistika za čenčeja.

Posežimo nazaj na lansko jesen, ko se je v Podlescah govorilo, da pridejo orjunaši od nekod. Pri nas se je ugibalo na vse strani, nazadnje jo pogrunta naš občinski tajnik Jožef Cvek, ki je djal, da za take reči najbolj ve Rutarjev Jur. Ni trajalo dolgo in primahali so jo k meni: župan, tajnik in občinski svetovalec Požlikov Folt, seveda s tole pretvezo. Župan je začel: No, Jur! Mi nucamo enega „Viehpešaverja“, in ker je rajni Hanej umrl tudi enega „Totenpešaverja“. Po slovensko se menda pravi mršavski preglednik, oder wie? Ali bi ti hotel sprejeti te posle? — Na noben način, sem jaz rekel, prvič se jaz na živino ne razumem, drugič kot mrtvaški oglednik, to je pa popolnoma izključeno, ker se smrti strašno bojim. Vse te bomo mi naučili, je rekel tajnik. — Dobro, sem rekel jaz, ako vi to že znate, je pač bolje, da vi sami opravljate te posle. — „a, das geht nicht, je d'jal župan. — Ja, so geht auch nicht, sem omenil jaz.

— No, kako ti gre? me je vprašal Folt. Ali se kaj pripravljáš na orjuno? — Ja, ja, je d'jal župan; korjuna, korjuna — kaj sem rekel jaz, korjuna, gorjuna, Podjuna kaj mi mar; jaz poznam samo cesarja, temu sem služil za frajtarja, če ga ni več, kaj jaz morem za to? Frikal sem na frontah kolikor sem mogel in sem šel nazaj samo po menažo, ker se kuharji niso upali tako daleč v fronto.

— Ja, je rekel Folt, pa ti si Slovenec. — Za božjo voljo, sem jaz d'jal, Kitajec pa vendar ne morem biti. — Na ja, je d'jal župan, torej ne sprejmeš ponudbe za totenpešaverja? — Na noben način, gospod župan, smrt je smrt in s to se jaz ne pečam tudi za težak denar ne.

Torej to bi bilo prvo moje poročilo. Drugo, kar bi še bilo vredno beležit, je bilo na Silvestrov večer pri Muceju.

Zostopane so bile ta večer vse stranke; požarna bramba, pevska društva, slovensko in nemško. Dvorana je bila polna.

Prvi del do dvanajste ure ne bom opisoval, ker je vsakemu znano, kaj se godi. Pitje, petje, ples in premotrivanje ljudi. Inteligenca pravi temu fiksiranje. Ričatov Hanej je zraven mene sedel in je hotel biti tudi bolj izobražen nocoj; rekel je, da nas tam pri oni mizi kristirajo. Jaz sem mu povedal, da to ni pravilno izrečeno, pa sem se mi s tem skoro zameril.

Ko je odbila ura dvanajst, je zápel zvonec in župan kot vrhovni meščan je pozdravil vse navzoče in povdarjal, da je v občini najlepše, če vlada mir in sloga med vsemi meščani. Žali Bog, je nadaljeval, da je v naši občini ena stranka, ki je, kakor se mu zdi, prenapeta v svojih idealih. Strasti je treba brzdati!

(Se nadaljuje.)

Listnica uredništva.

Rutarjev Jur. Pri sestavljanju zadnje številke našega lista se je v tiskarni meteor zmotil in vložil pri „Rutarjevem Jurju“ mesto začetka prvo nadaljevanje. Cenj. čitatelji naj blagovolijo to oprostiti in čitati po začetku še enkrat v 29. številki pod istim naslovom objavljeno nadaljevanje.

Listnica upravnštva.

Reklamacije. Zadnji čas zelo pogosto prihajajo pritožbe o nerednem dostavljanju lista in reklamacije. Ugotovljano, da krivda ne leži v upravnštvu in odpravnštvu, temveč kje drugje. Znano je, da naš list nasprotniki ne vidijo radi in je povsem umevno, če tu in tam katera številka izgine. Sicer pa smo na ta nedostatek že parkrat opozorili celovško pošto ravnateljstvo.

Majhno posestvo

97

se vsled izselitve lastnika v Ameriko takoj poceni proda. Natančnejša pojasnila daje: **Rezika Krajner v Gorinčičah, Pošta St. Jakob i. R.**